

Balvu Centrālās bibliotēkas pārskats par darbu.

2015

Saturs

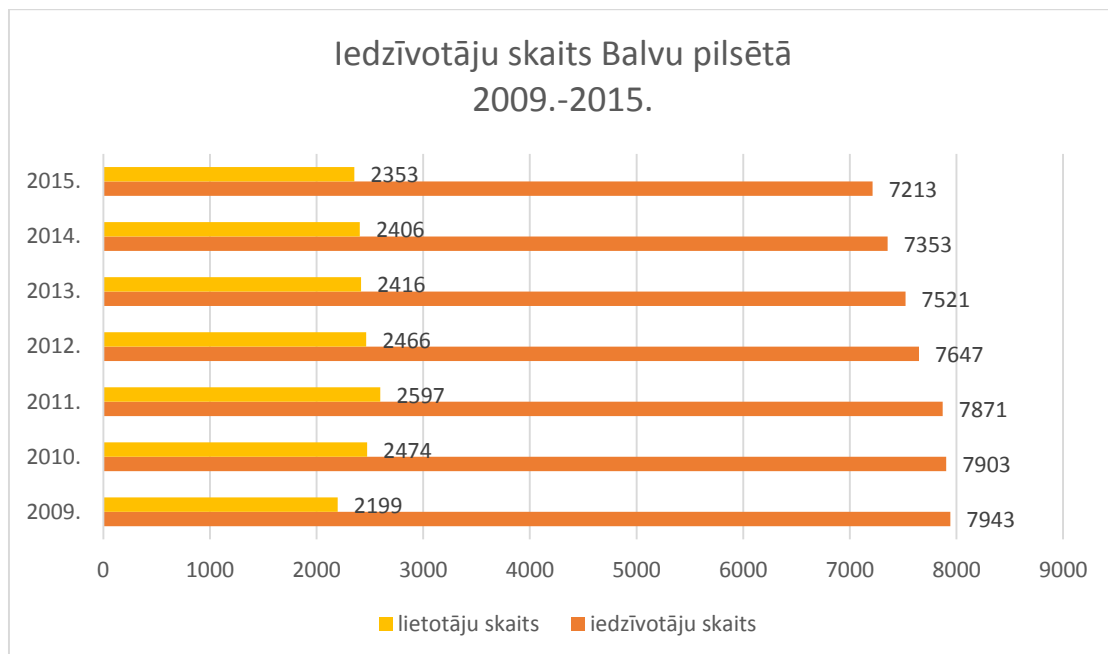
1. Reģiona, novada un bibliotēku darbības vispārīgs raksturojums:	3
Īss situācijas raksturojums.....	3
Informācija par reģiona bibliotēkām. Bibliotēku akreditācija.	3
2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika	4
Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes šajā gadā	4
Pašvaldības finansiālais nodrošinājums, krājuma papildināšanas iespējas: projektu līdzpiesaiste, dāvinājumi, ziedojumi	5
Preses pasūtīšanas iespējas.....	6
Krājuma raksturojums, krājuma kustības raksturojums	6
Rādītāju analīze: izsniegums, krājuma apgrozība	6
3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība:.....	7
Galveno rādītāju analīze: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums	7
Uzziņu un informācijas darbs	9
Iekšzemes un starptautiskā SBA pakalpojumu piedāvājums	16
4. Darbs ar bērniem un jauniešiem (pārskats sagatavots atsevišķi)	16
5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums:	17
Bibliotēkas informācija tīmeklī.....	17
Darbs ar elektronisko katalogu	17
Elektronisko datubāzu piedāvājums, pašu veidotās elektroniskās datubāzes.....	18
Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūras vērtējums	19
6. Novadpētniecības darbs	19
7. Projektizstrāde	21
8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums:	23
Metodiskie pasākumi, konsultācijas	23
9. Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums:.....	24
10. Bibliotēkas personāls:.....	25
Darbinieku izglītība, profesionālā pilnveide, izglītojoši pasākumi.....	25
Līdzekļi jeb finansējums personāla attīstībai.....	26
11. Finansiālais nodrošinājums:	27
12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte:.....	27
Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem.....	27
Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām	30
Informācijas resursus popularizējoši pasākumi	32
13. Veiksmes stāsti	40

1. Reģiona, novada un bibliotēku darbības vispārīgs raksturojums:

Īss situācijas raksturojums

Balvu novadā pārskata periodā ir 14 102 (-348) iedzīvotāji, kas ir par 348 mazāk nekā iepriekšējā gadā. Savukārt Balvu pilsētā iedzīvotāju skaits samazinājies par 140. Taču pieļaujam, ka reālo cilvēku skaits ir vēl krietni mazāks uz studentu un ārzemēs strādājošo rēķina. Raugoties uz iedzīvotāju skaita samazinājumu gan novadā, gan pilsētā, saprotams arī Balvu Centrālās bibliotēkas lietotāju skaita samazinājums.

Iedzīvotāju skaita dinamika attiecībā pret lasītājiem skatāma attēlā.

Pozitīvi jāvērtē 2013.gadā uzsāktā ārējā apkalpošanas punkta darbība Balvu pansionātā, kas pārskata periodā devusi 20 lasītājus.

Analizējot bibliotēkas lietotājus pēc dzīvesvietas, jāsaaka, ka no 2353 bibliotēkas lietotājiem 75% ir Balvu pilsētas iedzīvotāji.

Informācija par reģiona bibliotēkām. Bibliotēku akreditācija.

Balvu reģionā (Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadi) ir 23 publiskās bibliotēkas. Izmaiņu bibliotēku tīklā nav. Tāpat kā iepriekšējos gados Balvu novadā ir centralizētā bibliotēku sistēma, ar pagastu bibliotēkām kā centrālās bibliotēkas filiālēm, bet pārējos novados bibliotēkas ir tiešā novada pašvaldības izpilddirektora pakļautībā.

Pārskata periodā notika 13 pagastu bibliotēku akreditācijas process Balvu, Rugāju un Viļakas novados. Tas prasīja no Centrālās bibliotēkas papildus darbu ar novadu pašvaldībām atsevišķu infrastruktūras jautājumu sakārtošanai, kā arī galveno bibliotēkas plānošanas dokumentu sagatavošanā. Kopumā bibliotēku akreditācijas procesu uzskatām par veiksmīgu, tai skaitā ekspertu aizrādījumus, kuri attiecās gan uz krājuma izvērtēšanu, gan bibliotēku dokumentācijā pamanītajām pretrunām.

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes šajā gadā

Papildinot Balvu Centrālās bibliotēkas krājumu ar jaunām grāmatām ievērojam “Krājuma komplektēšanas koncepciju 2012. – 2016.gadam”. Kā arī tiek ņemts vērā princips – pēc iespējas apmierināt lasītāju pieprasījumu.

Veidojot jaunumu sarakstus ņemam vērā –

- 1) iekļaujam grāmatas, kuras tiek izdotas turpinājumos vai daļās;
- 2) grāmatas, kuru saturs ir saistīts ar Balvu novada, reģiona vai Latgales cilvēkiem, notikumiem vai vēsturi;
- 3) īpaši pieprasītus autorus vai latviešu oriģinālliteratūras darbus;
- 4) nozaru un mācību literatūra atlasām pēc studējošo pieprasījuma vai pēc attiecīgās nozares speciālistu ieteikumiem internetā vai presē. Nozaru literatūra tiek papildināta galvenokārt ar vairāk pieprasīto vai zinātniskās literatūras izdevēju (Zinātne, Avots, Turība, RaKa u.c.) izdotiem mācību līdzekļiem.
- 5) lielākā daļa no pirktās literatūras gan latviešu, gan krievu valodā ir tulkotā daiļliteratūra – romāni un stāsti – detektīvi un romantiskā literatūra, kuru lasītāji dod bibliotēkas statistikai lielāko apmeklētāju un izsniegumu skaitu.

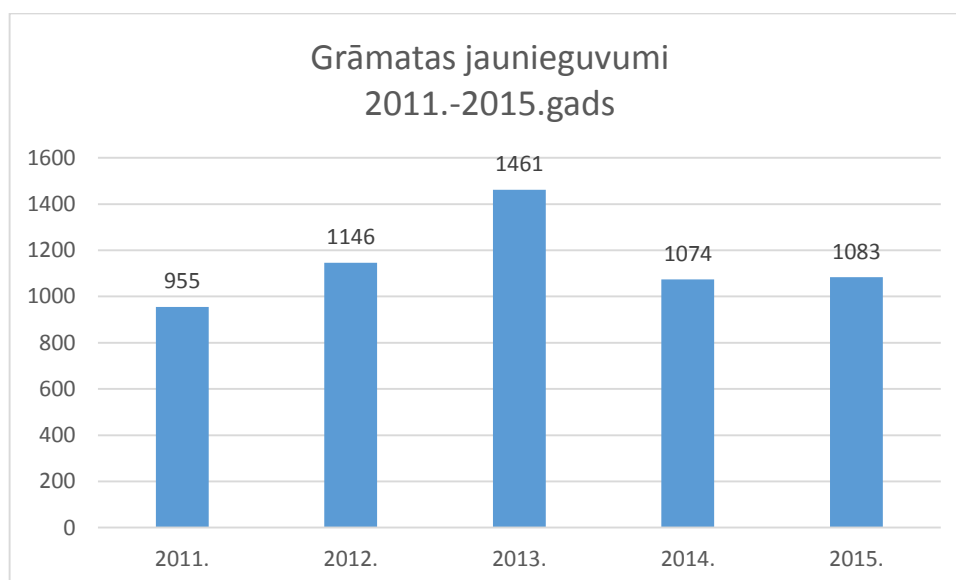
Norakstītas tika fiziski nolietotas, lasītāju vainas dēļ bojātas, neatgrieztas un arī daļa no maz izmantotās literatūras.

Mazāk izmantotās grāmatas no abonementa uz krātuvi pārvietot nesteidzamies, jo tā grāmata, kas nav lasītāju acu priekšā, ir mirusi grāmata (ja vien tā laimīgi nav iekļuvusi kādā ieteicamās literatūras sarakstā).

Pašvaldības finansiālais nodrošinājums, krājuma papildināšanas iespējas:
projektu līdzpiesaiste, dāvinājumi, ziedojumi
Bibliotēkas krājuma papildināšanas avoti pārskata periodā –

1. Pašvaldības finansējums – iegādātas 862 (+112) grāmatas par 6547,43 (+744, 83) eiro. Pašvaldības finansējuma palielinājums tika iegūts budžeta grozījumos gada otrajā pusē.
2. Lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" – 6 grāmatas.
3. Dāvinājumi – saņemtas 274 grāmatas par 1828,46 eiro. 2015.gadā dāvinājumos ir saņemtas par 52 grāmatām vairāk kā iepriekšējā gadā.

Attēlā varam izsekot grāmatu jaunieguvumu dinamikai 2011.-2015.gadu ietvaros.

2013.gada jaunieguvumu augstais rādījums ir 3 projektos iegūtās grāmatas -

- LNB programma "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai",
- VKKF kultūras projekts "Latviešu oriģinālliteratūra un autori bibliotēkās",
- KM projekti: "Nevalstisko organizāciju atbalsts un sabiedrības integrācijas politikas īstenošana" un „Latvijas kultūras kanona vērtību popularizēšana Latvijas publiskajās bibliotēkās”.

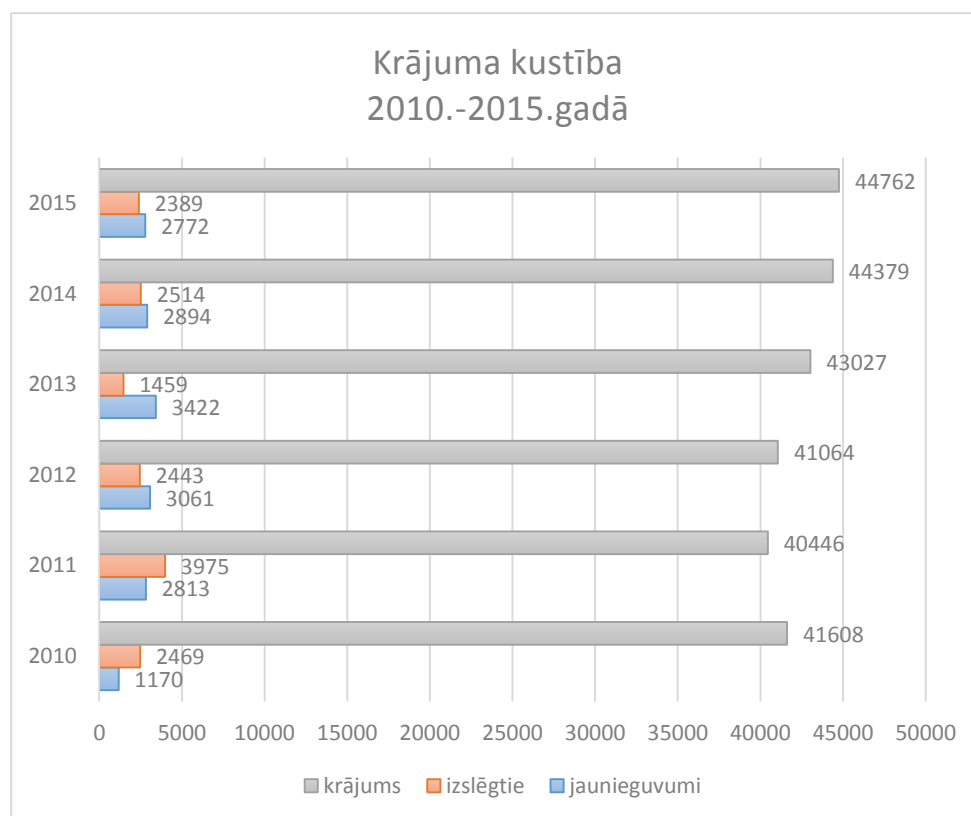
Preses pasūtīšanas iespējas

Lasītavas fondā 2015.gadā ienāca 1325 (-139) periodisko izdevumu eksemplāri par summu – 3380 eiro. Finansējums periodiskajiem izdevumiem palicis 2014.gada līmenī, taču izdevumu eksemplāru skaits sarucis preses cenu pieauguma dēļ.

Pieaugušo lasītavā bija abonēti 86 periodiskie izdevumi + vēl 12 izdevumi, kurus saņēmām no LNB (reizēm tie bija tikai atsevišķi kāda izdevuma numuri), dāvinājumi no Balvu un Viļakas novadu pašvaldībām un prāvesta A.Budžes. Pamatā ar esošo periodikas izdevumu klāstu varam nodrošināt mūsu lietotāju pieprasījumu un vajadzības.

Krājuma raksturojums, krājuma kustības raksturojums

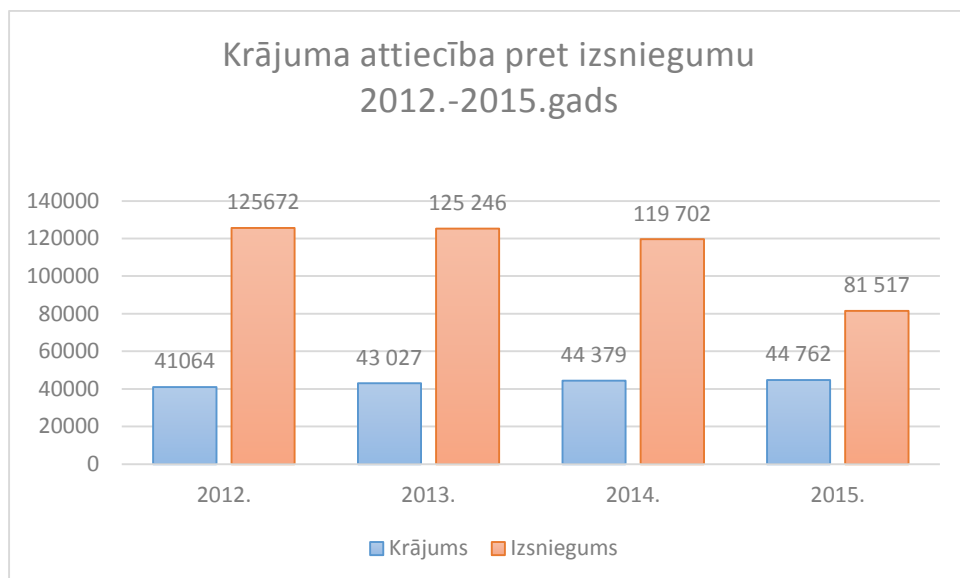
Pārskata perioda beigās, pēc uzskaites elektroniskajā katalogā, bibliotēkas krājums ir 44 762 eksemplāri, kas ir par 383 eksemplāriem lielāks kā iepriekšējā gadā. (skatīt attēlā)

Rādītāju analīze: izsniegums, krājuma apgrozība

Pārskata periodā precizējām izsnieguma rādītāju uzskaiti, t.i. netika uzskaitīts interneta apmeklējuma izsniegums kā tas bija iepriekšējos. Krājuma apgrozība pārskata periodā ir 1,8.

Krājuma – izsnieguma attiecība skatāma attēlā.

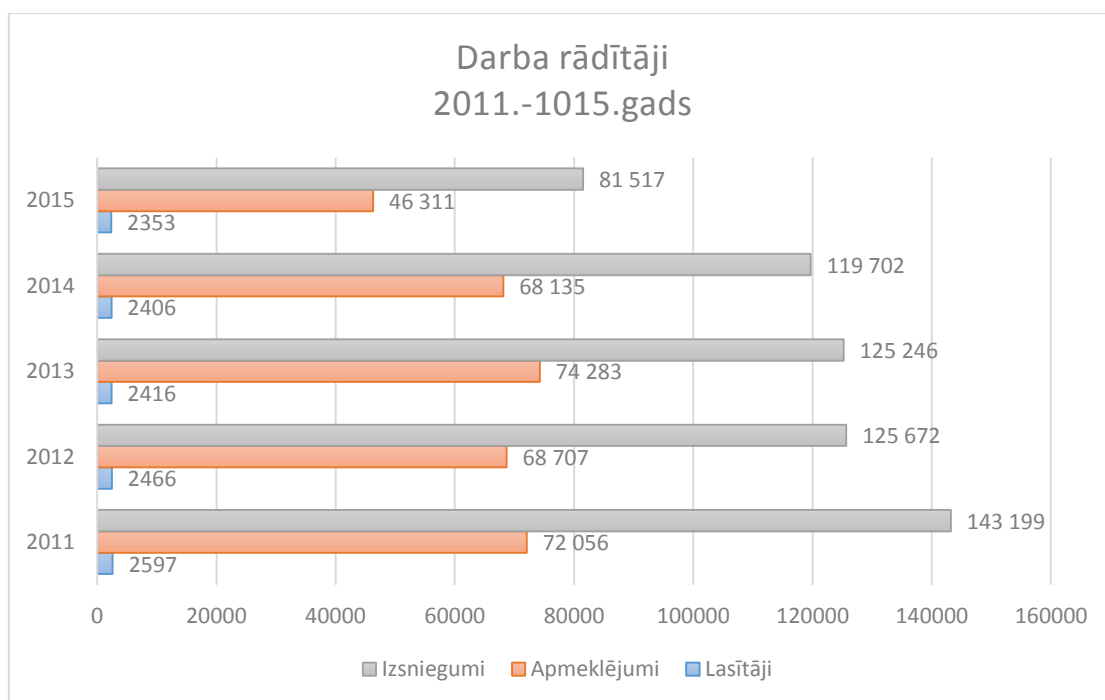
Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu vairāk lasījuši tehniska satura literatūru un oriģinālliteratūru.

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība:

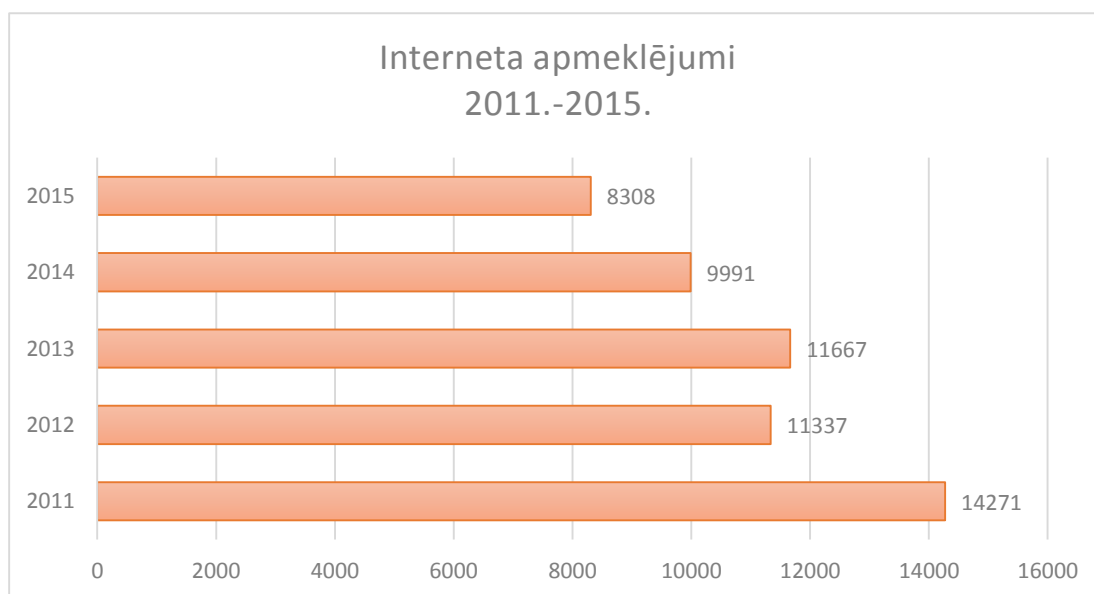
Mūs uztrauc bibliotēkas rādītāju negatīvā dinamika un tai mēs sekojam līdzi, ik mēnesi analizējot darba rādītājus. Mēģinām meklēt vislabākos veidus pakalpojuma ātrākai pieejamībai. Kā piemēram, mainījām savus uzstādījumus Jauno grāmatu dienām, kuras parasti notika mēneša trešās nedēļas ceturtdienā, radot situāciju, ka grāmatas gaida vēl divas nedēļas līdz tiek izsniegtas. Šobrīd darbu organizējam negaidot konkrēto laiku, bet tiklīdz ienāk grāmatas, laižam tās pie lasītāja. Iestājoties rudens sezonai vēlējamies par sevi atgādināt. Tika drukātas reklāmas lapiņas ar aicinājumu izmantot bibliotēkas pakalpojumus. Tās nonāca katrā pilsētas personīgajā pastkastē.

Galveno rādītāju analīze: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums

Pārskata periodā lasītāju skaits ir 2353, kas ir par 53 mazāk kā iepriekšējā gadā. Strauji kritušies arī apmeklējuma un izsnieguma rādītāji. Apmeklējums ir par 21 824 mazāks, un izsniegums par 38 185. Izsnieguma rādītāja lielo kritumu var skaidrot arī ar uzskaites veida precizēšanu. Šajā gadā pie izsnieguma netika pieskaitīts interneta izsniegums kā iepriekšējā pārskata periodā. Interneta apmeklējums tāpat kā 2014.gadā samazinājies par 1683 apmeklējumiem.

No visiem 2353 lietotājiem bibliotēkā iegriezušies vienu reizi ir 348 lietotāji; divas reizes bibliotēku apmeklējuši 283 lietotāji. Tātad $\frac{1}{4}$ daļa no lietotājiem bibliotēkas apmeklējums nav regulārs.

Pakalpojumu attīstība

Bibliotēkas ikdienas darbs organizēts, lai ikviens bibliotēkā justos gaidīts un apmierinātu savas vajadzības pēc nepieciešamā pakalpojuma. Bibliotēka nodrošina pakalpojumus gan tradicionālo, gan elektronisko krājumu pieejamībai.

Tuvinot bibliotēku iedzīvotājam -

- 2015.gadā turpināta sadarbība ar pansionāta “Balvi” bibliotēku. Pārskata periodā pansionāta bibliotēkas darbinieci aizvietoja pagaidu darbinieki (gada laikā nomainījās 4 darbinieki!). Tas apgrūtināja kvalitatīvi sadarboties un apkalpot lasītājus. Grāmatu apmaiņu bija plānots organizēt reizi mēnesī, taču lasītāji vēl nespēja tik ātri iepazīt ienākušo literatūru un uz pansionātu devāmies pēc vienošanās. Lai apmierinātu pansionāta iemītnieku un personāla intereses un vajadzības, Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonements vienu reizi mēnesī, apkopojot pieprasījumus, atlasa interesēm atbilstošu literatūru un aizgādā pansionāta lasītājiem. Visvairāk tiek pieprasīta literatūra izklaidei: trilleri, kriminālromāni, anekdošu krājumi, pasakas. Kā arī labprāt lasa grāmatas par ceļojumiem un vēsturi. Lai paplašināt lasītāju redzesloku, papildus piedāvājam slaveno cilvēku biogrāfijas, populārzinātnisku literatūru, izdevumus par veselīgu dzīvesveidu. Aktīvi izmanto grāmatas gan latviešu, gan krievu valodā. Lasītāji pārsvara ir vīrieši. Pansionāta bibliotēkai tika piešķirta autorizācija mūsu elektroniskā kopkataloga piekļuvei, lai varētu pārskatīt izsniegtās literatūras sarakstu, sekot līdzi nodošanas datumiem un lūgt pagarinājumu, kā arī meklēt elektroniskajā katalogā izdevumus, pieteikt rezervēšanu, vai iestāties rindā uz izņemtiem iespieddarbiem. Katrs pansionāta bibliotēkas darbinieks tika apmācīts lietot mūsu elektronisko katalogu.

Vislielāko gandarījumu par paveikto darbu pansionātā sniedz iespēja sadarbojoties uzlabot cilvēku brīvā laika kvalitatīvu pavadīšanu.

- Izdrukas pakalpojumu daudzveidošana.

Pašvaldības realizētā projekta "Publisko Interneta pieejas punktu attīstība Balvu novadā" rezultātā tika iegūta multifunkcionāla iekārta, ar kuru varam nodrošināt krāsaina A3 formāta izdrukas pakalpojumu.

Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņas un informācijas sniegšana bibliotēkā ir kļuvusi par vienu no nepieciešamākajiem pakalpojumiem. Arī sabiedrībā dzirdēts sakām – ejiet uz bibliotēku! Tur jums palīdzēs! Bibliotēkas telpu izvietojums šim darbam piešķir savu *garšu* –

- lasītavas darbs ar atbildēm periodikas un uzziņu literatūras izdevumos, kā arī krustvārdu mīklu atbilžu meklēšana;

- interneta pieejas punkta darbs vairāk balstās ar palīdzību un atbalstu elektronisko pakalpojumu norisē;
- abonementā sniegtās (288) uzziņas ir precizējošas un faktogrāfiskas.

Uzziņu un informācijas darbs lasītavā

Sniegto uzziņu skaits lasītavā joprojām samazinās (2014.gadā – 229 uzziņas; 2015.gadā – 137 uzziņas). Šobrīd lielākā daļa paši izmanto pieejamās elektroniskās datubāzes un atrod informāciju elektroniski. Lasītavā atrast literatūru par kādu konkrētu jautājumu prasa reti. Reizēm nākas palīdzēt un pastāstīt skolniekiem, kuri meklē informāciju zinātniski pētnieciskajiem darbiem, ka daudz var atrast Lursoft laikrakstu bibliotēkā un Periodika.lv Vēl ir neliela grupa lasītāju (5-6) – krustvārdu mīklu minētāji, kuri nāk uz lasītavu, lai atrastu iztrūkstošos vārdus krustvārdu mīklās.

Uzziņu un informācijas darbs interneta pieejas punktā

Stacionāro bibliotēkas datoru un interneta lietotājus skaits samazinās. Veicām 2014.gada interneta lietotāju analīzi, lai izprastu iemeslus kāpēc 2014.gada lietotāji nav bijuši 2015.gadā. Pamatojums meklēts gan izmantojot sociālos tīklus, gan draugu un paziņu ziņas par šīm personām, kā arī lietotāja datus.

Izdarītie secinājumi: lietotāju skaits samazinājies par 80.

No tiem:

1. Izbraukuši turpināt mācības citās Latvijas pilsētās: 19
2. Izbraukuši darbā uz ārzemēm un citām Latvijas pilsētām: 21
3. Internetu pieslēguši un lieto mājās: 6
4. Internetu lieto mobilajās ierīcēs: 16
5. Nelieto internetu veselības problēmu dēļ: 4
6. Citi iemesli 17

Sniegtie pakalpojumi -

- Kopā internetā lasītavā 2015.gadā sniegtas - **3255** uzziņas

No tām: - **laikietilpīgas uzziņas** ar dažādām sarežģītības pakāpēm – **192**;

- **vienkārša uzziņas**, kuru izpilde aizņem līdz 5min – **3063**.

- Apmācības – **213**;
- Izdrukas kopijas no bibliotēkas krājuma – **300**;
- Elektroniski nosūtīti dokumenti no bibliotēkas krājuma – **347**.

Uzziņu darbam bibliotēkās mainās specifika. No lielā uzziņu skaita, kas vairākus gadus atpakaļ bija vērojams lasītavās izmantojot enciklopēdiskos izdevumus, periodiku, tagad pāriet uz interneta lasītavām. Bibliotekāriem regulāri jāseko jaunākajai informācijai un pieejamajam pakalpojumu klāstam tīmeklī, lai spētu pilnvērtīgi orientēties sniedzot tik daudzveidīgas uzziņas un praktisku palīdzību.

Aizvadītajā gadā SEB bankas filiāle Balvos pārtrauca darbību, mainījās noteikumi Latvenergo pakalpojuma pieteikšanai, līgumu pārslēgšanai, tāpēc tie bija visvairāk pieprasītie pakalpojumi, kurus izmantoja Balvu Centrālās bibliotēkas interneta lasītavas lietotāji. Klientiem ir ļoti lielas paaudžu atšķirības tieši informāciju tehnoloģiju izmantošanas jomā. Ja jaunā paaudze pauž apmierinātību par pakalpojumu, kas pieejams virtuāli, tad vecākai paaudzei šīs pārmaiņas sagādāja īpaši lielas problēmas. Joprojām liela daļa iedzīvotāju internetu neizmanto nemaz, daļa bez papildus apmācības nespēj veikt nepieciešamās darbības, lai izdrukātu banku kontu pārskatus, nosūtītu iestādēm iesniegumus, atteiktos vai pieteiktos kādam pakalpojumam. Tā kā sabiedriskie procesi un izmaiņas pakalpojuma pieejamībā mainās ik gadu, tad bibliotēka kļuvusi par tādu kā pirmās palīdzības iestādi sava novada, pilsētas iedzīvotājiem un vairs ne tikai informācijas iegūšanai, bet reālai palīdzībai ikdienas dzīvē.

Uzziņu pārskats pa nozarēm salīdzinot ar 2014.gadu (% no 3255)

N.p.k.	Uzziņu pēc pieprasījuma biežuma	2014 %	2015 %
1.	Uzziņas par novadu, Latgales reģionu, Latviju	7%	7%
2.	Uzziņas par brīvpieejas mācību materiāliem internetā/ pilnteksti/	6%	4%
3.	Uzziņas par mājražotāju produkciju un to pieejamību	4%	6%
4.	Internetbanku pārskatu pieprasīšana un izdruka personām maznodrošināto statusa apstiprināšanai	12%	21%
5.	Latvenergo pakalpojumu sniedzēja izvēle, līgumu noformēšana pārslēgšanai	10%	12%
6.	Internetbankas lietošana, lapu pārvaldība, darījuma apstiprinājuma dokumentu pieprasīšana, e-pasts	11%	11%
7.	Uzziņas saistītas ar aviokompāniju izvēli un izdevīgākā pakalpojumā iegādi internetā	7%	6%
8.	Uzziņas ceļotājiem	5%	5%
9.	Valsts arhīvu un citu dokumentu un izziņu pieprasīšana	3%	2%
10.	Noteikumi, prasības par ātro kredītu noformēšanu un saistību izpildi, lietotāja reģistrācija mājas lapās	5%	2%

11.	Par Eiropas Savienību	4%	2%
12.	Preču pasūtīšana, norēķini interneta veikalos Latvijā un ārzemēs	3%	4%
13.	Dokumentu sagatave formāta maiņa, saglabāšana	7%	3%
14.	Elektroniskā paraksta izmantošana	2%	1%
16.	VID pieprasīto dokumentu sagatave un nosūtīšana	3%	3%
17.	Balvu pilsētas elektroniskā skaitītāju rādījumu nodošana	5%	7%
18.	Elektronisko sludinājumu serveri un to izmantošana	2%	2%
19.	Pārējās	4%	2%

Interesantāko uzziņu piemēri:

- **Ziedu nosūtīšanas pakalpojuma nodrošināšana.** Bijušais interneta lietotājs no Anglijas vērsās bibliotēkā, lai saņemtu ziņas par pakalpojuma pieejamību, taču izrādījās, ka viņam vajadzīgajā laikā, veikals šo pakalpojumu nevarēja sniegt. Sazinoties ar klientu un paskaidrojot situāciju bibliotēkas darbinieks piedāvāja uzticamu cilvēku, kas uzņēmās palīdzēt.

- **Saules bateriju, kolektoru darbība.** Ar šādu lūgumu klients vērsās bibliotēkā un vēlējās lasīt un uzzināt visu par minēto tēmu. Tā kā informācijas internetā sameklējām daudz klients jutās apjucis un teica: “Jo vairāk lasu, jo mazāk saprotu.” Piedāvājām noskatīties videoierakstus no youtube un ieteicām kontaktēties ar konkrētām personām, kas ir kompetenti šajos jautājumos. Klients iepriekš nezināja, ka tik daudz vērtīgas informācijas un padomu var atrast internetā, skatīties kā tas notiek un mācīties, jo iepriekš internetu lietojis ļoti reti.

<https://www.youtube.com/watch?v=WuK8v7XkOYQ>,
<https://www.youtube.com/watch?v=MLLoK-2UNC0>

Ieteicām neskaidrību gadījumos kontaktēties ar Zaļās vides servisa vadītāju Uģi Bērziņu.

- **Nozaudētas auto atslēgas.** Klients ierodas bibliotēkā un izstāsta, ka nozaudējis auto atslēgas, lūdz palīdzību sludinājuma ievietošanai, jo pats internetā neorientējas. Ievietojam sludinājumu, sazināties ar vietējo laikrakstu, kur mēdz būt nozaudētās mantas, atslēgas neatrodas. Mašīnas modelis ir pietiekami sarežģīts, tāpēc dodam klientam tālruni un sazināties ar firmu Rīgā, palīdzību atsaka. Meklējam sociālajos tīklos, beidzot atsaucas cilvēks, kurš iedod kārtējo kontakttālruni, klients nodibina kontaktus, pārbaudām pakalpojuma sniedzēja ziņas, vai nav viltus persona un pēc pāris dienām klienta auto nogādā, lai nomainītu sarežģīto mehānismu. Beidzot

problēma atrisināta un mums piezvana auto īpašnieks. Pateicīgs par mūsu pūlēm klients nosaka: “Nedomāju gan, ka šādas problēmas man palīdzēs nokārtot bibliotēkā!”

- **Par M.Peiveres tumšās senatnes stāstiem „Vilkabrālis”** liekas pavisam parasta uzziņa, bet šoreiz ir citādi. Mūsu kliente vēlas recenzijas, atsauksmes par šo grāmatu. Viņa vēlas zināt ko par šo darbu saka un kā interpretē bērni- jaunieši ne tikai Latvijā, bet arī citās valstīs. Kā tieši viņi uztver, kādas ir atšķirības jauniešu uztverē par vienu un to pašu grāmatu. Vispirms sagatavojam klientei Latvijas lasītāju un kritiķu vērtējumu ceļvedi ar interneta saitēm, tad pievienojam britu saites, kur diskutē britu u.c. valstu lasītāji. Sociālajos tīklos izveidojam saraksti ar 2 meitenēm Kathy un Emily. Lai labāk saprastu domu ieteicām mūsu ieinteresētajai personai piedalīties diskusijā norādot vienu no daudzām adresēm. Viss izdodas!
http://www.goodreads.com/book/show/295305.Wolf_Brother.

Augstāk minētās ir uzziņas, kas atšķiras no parastajām, kuras sniedzam ik dienu. Mūsdienās iecienītākās ir digitālās uzziņas un bibliotekāra galvenais pienākums ir sniegt informāciju lietotājam tajā brīdī un vietā, kur tas atrodas. Tāpēc uzziņu darbā izmantojam visus bibliotēkas informācijas resursus, datu bāzes un personālu, pilnīgākai uzziņu nodrošināšanai saviem klientiem. Digitālo uzziņu sniegšanā izmantojam materiālus, kas pieejami bibliotēkas lasītavu un fondu krājumā.

Aizvadītajā gadā interneta lasītavā vien digitālo uzziņu darbā no bibliotēkas krājumiem izmantoti izdrukāti, ieskenēti un elektroniski nosūtīti ap 647 dokumenti.

Pie digitālo uzziņu sniegšanas veidiem kā populārākos var minēt:

- ✓ E-pasta uzziņas;
- ✓ Telefonuzziņas;
- ✓ Tīkla uzziņas lietojot skype;
- ✓ Uzziņas, kas sniegtas sociālajos portālos.

Vidēji dienā interneta lasītavā nākas sniegt no **12-14 uzziņām**. Tās ir tematiskās, precizējošās, adresuālas un faktogrāfiskas. Strādājot ar klientiem dažreiz grūti nošķirt vienu uzziņas veidu no cita. Dažreiz tās pāriet no viena veida citā. No bibliogrāfiskas uzziņas veidojas konsultācija, kas pāriet apmācībā utt.

Apmācības, konsultācijas

2015.gadā interneta lasītavā reģistrētas - 128 apmācības. Pie šīm pieskaitāmas individuālas īslaicīgas apmācības, par konkrētu darbošanos interneta vidē, dokumenta izstrādē, izdrukā veicamām darbībām. Īpaši bieži apmācījām klientus:

- internetbankas piekļuvē, izmantošanā un pārskatu pieprasīšanā, izdrukā,
- Latvenergo līgumu slēgšana, komunālo pakalpojumu norēķini.

Papildus ikdienas īslaicīgajām apmācībām organizējām dažādus pasākumus e-pakalpojumu izmantošanas apguvē.

5.martā Aicinājām apgūt Swedbank Internetbankas priekšrocības. Par Swedbankas lietošanu, internetbanku pieslēgšanu, pārskatu izdruku un jaunākajām piedāvātajām iespējām.

25.martā Bibliotēkas datorspeciālists pirmskolas iestādes “Sienāzītis” pedagogiem vadīja nodarbības par jaunās paaudzes datu nesējiem, to izmantošanu, videoklipu veidošanu un digitālo fotogrāfiju apstrādi, skaņu un animācijām prezentācijās un Linux pārlūkprogrammas lietošanas pamatus.

26.martā visu dienu iesaistot vairākus bibliotēkas darbiniekus mācījām praktiski darboties e-vidē - e-pasts, latvenergo, internetbanka, rēķini, maksājumi, skaitītāju rādījumu iesniegšana u.c.

Sākot ar 1.oktobri ceturtdienas pasludinājām par individuālajām e-pakalpojumu konsultāciju dienām. Pēc konstatētā fakta, ka daudz bibliotēkas apmeklētāji nespēj paši ielogoties internetbankās, lai veiktu izdrukas un maksātu rēķinus. Mēģinājām iedrošināt ar sekojošu aicinājumu vietējā laikrakstā “Vaduguns”, Pašvaldības mājas lapā , Pensionāru biedrības sanāksmē, novada ziņās, portālā “Draugiem.lv” utt.

Mēs varam palīdzēt

E-pakalpojumi, jeb pakalpojumi, kas pieejami internetā kļūst arvien nozīmīgāki. Daļa iedzīvotāju tos izmanto regulāri, bet daļa dod priekšroku ierastām pakalpojumu saņemšanas metodēm, ierodoties uz vietas iestādē, līdz nonāk pie secinājuma, ka tādas iestādes vairs nav. Kā piemēru var minēt, pēdējā gadā pieprasītāko pakalpojumu bibliotēkas interneta lasītavā, bankas kontu pārskatu izdrukās. Kā pie tās tikt, ja bankas filiāles pilsētā nav? Tad sākas ceļš no iestādes uz iestādi. Cilvēks atnāk uz bibliotēku un saka: man vajag izdrukāt bankas pārskatu par attiecīgo periodu. Mēs gribam palīdzēt, bet klients nav informēts, vai aizmirsis, ka viņam vispirms ir vajadzīga pieeja internetbankai. Vai, ja tāda ir, tad lietotāja vārds vai parole jau sen nozaudēta. Šeit ir runa par klientiem, kas e-pakalpojumus agrāk nav izmantojuši, vai izmanto ļoti reti. Rodas jautājums, kāpēc esam tik kūtri? Bibliotēkā pieejami datori ar pieeju internetam bez maksas. Mēs iespēju robežās strādājam ar katru klientu, kuram vajadzīga palīdzība: paskaidrojam, informējam, palīdzam pat burtus sameklēt uz klaviatūras. Šobrīd elektroniski pieejams katrs otrais valsts pakalpojums. Bankas norēķiniem piedāvā sagatavotus maksājumu paraugus. Klientam atliek tikai ieiet internetbankā un izvēlēties par kuru no pakalpojumiem vēlas maksāt. Tāpat iespējams nodot skaitītāju rādījumus, saņemt elektronisko rēķinu, pieprasīt un saņemt izziņas no valsts un pašvaldību iestādēm, ietaupot laiku un naudu. Ir tikai jāsāk un viss izdosies.

Tā kā praktiska palīdzība un iedrošinājums ir efektīvākais risinājums ieradumu maiņai, aicinām iedzīvotājus papildināt iemaņas e-pakalpojumu apguvē. Turpmāk, sākot ar 8. oktobri, katru ceturtdien no plkst.17.00-18.00, Balvu Centrālās bibliotēkas interneta lasītavā varēsiet saņemt individuālas konsultācijas e-pakalpojumu izmantošanā. Lai arī aicināti!

Jāteic, ka pēc šī paziņojuma bibliotēkā ieslēdzās ziņu ķēdīte un cilvēki tiešām nāca un izmantoja izdevību, lai mācītos. Pēc kāda laika daudzviet dzirdējām atsauksmes - "Ejiet uz bibliotēku, Jums tur palīdzēs"! Šādi pie mums atnāca 10 cilvēki.

Kā katru gadu no 24.- 27. novembrim organizējam arī apmācību rīta stundā šoreiz ar saukli "**Nedēļa TEV!**"

Februārī un septembrī vadījām informatīvās stundas mācību centra "Buts" grupai "Darbnīcas jauniešiem". /Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība, iespējas, datu bāzes, elektroniskie resursi/.

Secinājums pēc apmācību un konsultāciju pasākumiem:

Pieaugušajiem, it sevišķi jau cilvēkiem gados, bieži ir aizspriedumi pret mācīšanos, neērti par to, ka neprot izmantot internetu, tāpēc pielikām visas pūles, lai iedrošinātu, motivējām un atbalstījām. Meklējām katram klientam savu pieeju, lai to tuvinātu, ne atbaidītu.

Interneta lasītava mūsu bibliotēkā ir nodalīta no pārējā bibliotēkas krājuma un tāpēc darbs vairāk saistīts tieši ar digitālo vidi. Papildus tekošajam darbam ar klientiem internetā lasītavā regulāri lietotājus informējam par aktuālāko, brīdinām par krāpnieciskām darbībām internetā, aicinām iesaistīties pasākumos .

Katru gadu iesaistāmies pasākumos par drošu internetu. Tā kā jaunieši, kas mācās, strādājošie ir aizņemti un ne pārāk bieži apmeklē pasākumus uz vietas bibliotēkā, tad sagatavojām digitālu ceļvedi “Klikšķis un būsi informēts” ar elektroniskām adresēm un intrigējošiem rakstu nosaukumiem, kas radītu interesi apmeklēt šo adresi. - Elektroniska ar tiešsaitēm savienota informācijas atgādne visiem - lietotājiem, iestādēm, uzņēmumiem, privātpersonām, presei utt.

Aprīlī meklējām senākās interesantākās mīklas un minējām portālā draugiem.lv. Jāteic, ka dažas tiešām likās izvilkas no vecvecmāmiņas pūra lādes!

Pateicoties LNB digitālās bibliotēkas krājumiem www.periodika.lv, www.zudusilatvija.lv u.c., ir iespēja meklēt un izziņāt arvien vairāk par savu novadu, ciemu vai pilsētu, tādējādi papildinot bibliotēkas novadpētniecības krājumus un nest tautā sen glabātas vērtības. Tas ir aizraujoši!

lekšzemes un starptautiskā SBA pakalpojumu piedāvājums

SBA pakalpojums pārsvarā tiek izmantots reģiona ietvaros. Pārskata periodā SBA izsniegums ir 523, kas ir par 39 izsniegumiem vairāk kā 2014.gadā.

Balvu Centrālā bibliotēka no citām bibliotēkām saņēmusi 64 grāmatas, t.sk. 2 no LNB. Novada un reģiona bibliotēkām no Balvu Centrālās bibliotēkas fonda izsniegtas 457 grāmatas.

No tām lielākais skaits kā ierasts Briežuciema bibliotēkai – 251, Tilžas pagasta bibliotēkai – 19, Krišjāņu un Baltinavas bibliotēkai – 18, Tikaiņu bibliotēkai – 17.

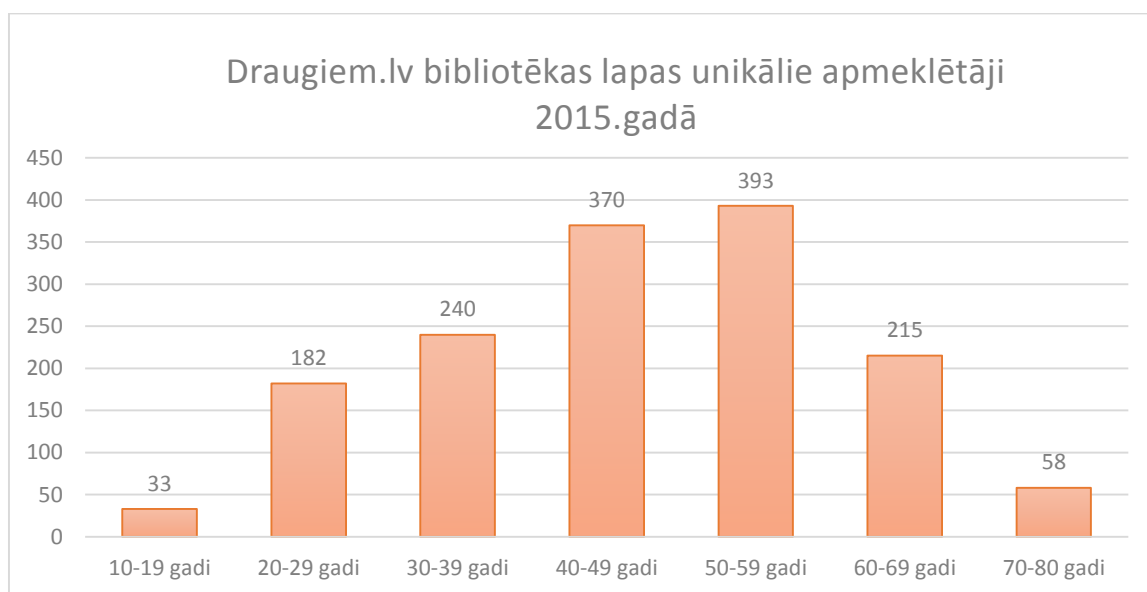
4.Darbs ar bērniem un jauniešiem (pārskats sagatavots atsevišķi)

5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums:

Bibliotēkas informācija tīmeklī: bibliotēkas mājaslapa, emuāri, sociālie tīkli un citas tīmekļa vietnes

Balvu Centrālās bibliotēkas mājas lapā www.balvurcb.lv apmeklētāji var saņemt aktuālāko informāciju par iestādi, pakalpojumiem un aktivitātēm. Tāpat Balvu novada pašvaldības mājas lapā ir sadaļa, kur tiek pievienota informācija par bibliotēkas aktualitātēm.

Sociālajā portālā www.draugiem.lv Bibliotēkas lapai 2015.gadā bija 1489 unikālie apmeklētāji, kas ir 825 vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā. Vecākajai mūsu lapas apmeklētājam ir 82 gadi. Attēlā uzskatāmi redzam šīs lapas auditoriju.

2015.gada nogalē, 26.novembrī, izveidojām bibliotēkas profilu www.facebook.lv. Mēneša darbošanās šajā sociālajā vietnē apliecinājumu teiktajam, ka mums jābūt tur, kur ir visi. Profila apmeklējums ir 13355. Šajā vietnē informācija ir *kustīgāka*, vairāk apgrozās, taču cik patiesi ir apmeklējuma rādītājs īsti spriest nav iespējams. Tas, ka mums šeit ir jābūt, ir viennozīmīgi.

Darbs ar elektronisko katalogu

Lai veicinātu aktīvāku lietotāju elektroniskā kataloga izmantošanu, organizējam individuālas un grupu apmācības.

Pārskata periodā 31 531 sesija, no tiem 1197 autentificējušies. Dati pēc Alises WecPAC statistikas, kas pievienota 2015.gadā, tādēļ analizēt datus varēsim nākamgad.

Darbs ar elektronisko katalogu skatāms tabulā.

		Balvu Centrālā bibliotēka	Pagastu bibliotēkas	Skolu bibliotēkas
1.	Izveidoti Marc ieraksti	125	6	8
2.	Importēti Marc ieraksti	1573	46	53
3.	Apstrādāti eksemplāri	4743		877
4.	Apstrādāti eksemplāri (rekat.)	5196	3872	429
5.	Norakstīti izdevumi	2725		
6.	Izveidoti autoritatīvie ieraksti	307		
7.	Izveidotas anotācijas	1012		
8.	Rezervēti eksemplāri	1206	18	
9.	Piešķirti autorizācijas dati	88	10	
10.	Paplašinātā meklēšana	52587	14665	3327
11.	Reģistrēti lasītāji	188	241	23
12.	Rediģēti lasītāji	2234	1239	1664

Elektronisko datubāzu (tiešsaistē, CD) piedāvājums, pašu veidotās elektroniskās datubāzes

Joprojām turpinās darbs pie “Balvu reģiona Kultūrvēstures datu bāzes” (<http://www.balvurcb.lv/kb>) papildināšanas un ceram, ka informācija, kuru datu bāzes lietotāji neatrada šodien, varbūt būs atrodama jau rīt. Regulāri tiek rediģēti un papildināti ar jaunāko informāciju jau ieliektie ieraksti, tiek gatavoti arī jauni. 2015.gadā datu bāze tika papildināta ar 37 jauniem ierakstiem, kas izveidoti veicot lauka pētījumus, tiekoties ar cilvēkiem izveidoti apraksti. Pie folkloras ansambļiem, kuri piedalījās Starptautiskajā folkloras festivālā, pievienotas 16 fotogrāfijas. Pēc viņu uzstāšanās “Baltica 2015”, apstrādāti 11 video materiāli un pievienoti datu bāzei.

Aizvadītajā gadā datu bāzei tika pievienotas trīs jaunas sadaļas.

1. Sadaļā “Lokālās vēstures pētnieki” šobrīd ir informācija par 20 lokālās vēstures pētniekiem jeb novadpētniekiem, kuru sagatavojām KKF projekta rezultātā.
2. Sadaļā “Nepublicēti novadpētniecības materiāli” ielikta informācija, kas nonāca bibliotēkas rīcībā.
3. Decembrī tika pievienota sadaļa “Medicīnas darbinieki”, jo gada ietvaros, kādai bibliotēkas lietotājam palīdzot studiju darba pētījumos, sākām vākt informāciju par mūsu puses vecākās paaudzes ārstiem.

Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūras vērtējums

Lietotājiem pieejamo datoru klāsts papildinājies ar septiņiem datoriem, kas nomainīja novecojušos datorus ar vairs neatbalstīto Windows XP sistēmu. Publiskajā Internet pieejas punktā uzstādīta jaudīga A3 formāta multifunkcionālā krāsainā iekārta ar datortīkla pieslēgumu.

Šie uzlabojumi bija iespējami pateicoties veiksmīgi realizētajam pašvaldības projektam "Publisko Interneta pieejas punktu attīstība Balvu novadā" Nr.3DP/3.2.2.2.0/14/IPIA/VRAA/046. Šiem datoriem sāka jaunās Windows 10 operētājsistēmas uzstādīšana.

Tāpat arī administrācijas datoriem sāka pāreja uz Windows 10 operētājsistēmu. Atjaunināta bibliotēkas e-pasta sistēmas servera programmatūra. Darbinieku datu drošai uzglabāšanai, uzstādīta tīkla datu glabāšanas iekārta ar RAID 5 cieto disku masīvu, kas nodrošina datu veselumu arī viena cietā diska atteices gadījumā.

Palielināts datortīkla datu pārraides ātrums no 100 MB/s uz 1GB/s, uzstādot atbilstošās iekārtas.

Kopumā esošo IT infrastruktūru var vērtēt kā labu un šodienai atbilstošu.

6. Novadpētniecības darbs

Novadpētniecības darba nodrošināšanā iesaistās vairāki darbinieki. Tas ir darbs, kurā ir iespēja papildināt un turpināt kāda aktualizēto pētījuma līniju.

Gada lielāko daļu novadpētniecības lauka pārzinātāja kolēģe Sarmīte bija pelnītā jaunās māmiņas atpūtā. Aizvietojošās kolēģes galvenais darba uzdevums tika likts uz novadpētniecības kataloga papildināšanu. Kopumā izveidoti 1 581 ieraksti ("Vaduguns" 1995.-1997.g., 2015; "Tāvu zemes kalendārs" (2012.-2015.), „Olūts” u.c.).

Izveidotas 3 virtuālās izstādes:

“Jaunākie izdevumi novadpētniecības lasītavā (2013.-2014.g.)”;

“Balvu reģiona kolektīvi festivālā “Baltica 2015”;

“Mācītājs – kokačelnieks Antanas Rimavičius (1865-1933)”.

*) 16. oktobrī Balvu Sakrālās kultūras centrā tika atklāta Balvu Novada muzeja veidotā izstāde par godu kokačelniekam un mācītājam Antonam Rimovičam, kurā uzstājās Balvu Centrālās bibliotēkas vadītāja Ruta Cibule ar stāstījumu par to, kā A.Rimoviča personība atklājas bibliotēkā pieejamajās publikācijās: periodikā, grāmatās, audiovizuālajos materiālos, elektroniskajā vidē. Pasākuma laikā bija iespēja ielūkoties publikācijās no 37 izdevumiem, kas ir pieejami Novadpētniecības lasītavā un kas atklāj Antona Rimoviča personību.

*) Gatavojoties pasākumam novadpētniecības elektroniskais katalogs tika papildināts ar ierakstiem (+20), papildināta un sistematizēta jauna materiālu kopa “Antons Rimovičs” (publikācijas no periodika.lv u.c.)

*) Bibliotēkas mājas lapā tika izveidota sadaļa Latvijai-100. Tajā ievietota informācija par Antonu Rimoviču - Balvu miestniņa dibinātāju.

3 izstādes novadpētniecības lasītavā: Dzejniecei Bronislavai Martuževai - 90, Operdziedātājam Tālim Matīsam - 110, Valodnieks un publicists, ievērojamais pasaules ābeču kolekcionārs – Juris Cibuļs.

Pārskata gada sākumā novadā tika izveidota darba grupa Barikāžu 25.gadu atceres grāmatas izdošanai. Bibliotēkas pienesums šīs grāmatas tapšanā – atlasīti materiāli un izveidots publikāciju apkopojums par 1991.gada Barikādēm. Tajā ietilpst 30 raksti, kas publicēti laika posmā no 1991.gada 12. līdz 31.janvārim laikrakstā “Vaduguns”.

Novadpētniecības lasītavā saņemts dāvinājums no Jura Cibuļa, grāmata „Purlovas grāmata”. Grāmatas ievaddaļa iepazīstina ar tagadējā Balvu novada Lazdulejas pagasta un tā teritorijā esošās apdzīvotas vietas Purlovas rašanās vēsturi.

Novadpētniecības materiālu papildināšana no digitālajiem krājumiem.

✓ Interneta pieejas punktā kopā ar medicīnas koledžas studenti vāktie materiāli par Balvu ātrās medicīniskās palīdzības vēsturi tika apkopoti mapē “Medicīna Balvos” un pievienoti Kultūrvēstures datu bāzei.

✓ Sakarā ar bijušā Balvu rajona Rugāju pagasta Baldoņu ciema iedzīvotāju tikšanos, no periodika.lv savāktas publikācijas, iedzīvotāju ilustratīvais materiāls un apkopots mapē **Vēsturiskas ziņas**. Šo materiālu bibliotēkas direktore Baldoņu ciema salidojuma pasākumā prezentēja.

7. Projektizstrāde

2015.gadā tika realizēti 4 projekti un piedalījāmies 1 projekta sagatavošanā.

1) VKKF atbalstītais projekts “Balvu reģiona Kultūrvēstures datu bāzes papildināšana – Novadpētnieki” - 420,00 EUR.

Pats par sevi ir saprotams, ka novadpētniecības darbs ir bibliotēku darba neatņemama sastāvdaļa, kas tiek veikta daudzu gadu garumā. Bet pilsētās un pagastos ir entuziasti, kas šo darbu dara brīvprātīgi ārpus sava pamatdarba, bieži vien novadnieku apzināšanai un viņu piemiņas iemūžināšanai izmantojot savus personiskos līdzekļus. Parasti tie ir cilvēki, kuri vāc un apkopo materiālus par savas tuvākās apkārtnes notikumiem, iestādēm, personībām, par bijušajiem kolhoziem un padomju saimniecībām, arī savas dzimtas piederīgajiem. Tāpēc gribējām apkopot informāciju tieši par šiem cilvēkiem – novadpētniekiem entuziastiem Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novados.

Projekta laikā izveidota jauna sadaļa, kur šobrīd pievienota informācija par 20 novadpētniekiem jeb lokālās vēstures pētniekiem (šādu nosaukumu ieteica paši cilvēki). Kopumā tika noorganizēti desmit braucieni uz dažādām vietām reģionā, kur klātienē tikāmies un sarakstījām informāciju. Informācija papildināta ar 38 fotoattēliem.

2) VKKF projekts “Lektorijs Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbiniekiem” – 530,00 EUR.

Projekta ietvaros tika organizētas 5 lektorija nodarbības ar sekojošiem lektoriem un viņu piedāvāto tēmu izvērsumu -

- ✓ Dr.philol. Valentīns Lukaševičs. Ievirze: Pliekšāns - Rainis. Personības veidošanās. No Tadenavas līdz Jasmuižai.
- ✓ Mg.philol. Gaida Jablovskā. Ievirze: Raiņa jaunība Vitebskā. Slobodskā. Raiņa sarakste ar māsu Līzi Rodrigo Rikarda un Gaidas Jablovskas filma “Aspazija”.
- ✓ Dr.philol. Jānis Zālītis. Ievirze: Jāņa Ziemeļnieka, Raiņa un Aspazijas radošās sadarbības un personīgo attiecību atklāsmes.
- ✓ Brīvmākslinieks Pēteris Draguns Ievirze: dziesmas ar Raiņa vārdiem, arī paša dzeja.
- ✓ Dr.philol. Angelika Juško – Štekele. Ievirze: Rainis un latgaliešu folklorā.

- ✓ Dr.philol. Gundega Grīnuma. Ievirze: Raiņa un Aspazijas Šveices periods. Vērtējošs atskats uz Raiņa un Aspazijas gadu.

Katra lektorija nodarbība ilga 5-6 stundas. Tajās piedalījās 33 Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbinieki ar kopējo apmeklējumu skaitu 135. Noslēgumā lektorija dalībnieki saņēma Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes apliecinājumu par apmeklējumu, katram individuāli uzrādot noklausīto stundu skaitu un tēmas.

Projekta gaitā iegūtās zināšanas un emocijas uzskatām par būtisku ieguldījumu Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbinieku profesionālajā un intelektuālajā izaugsme.

3) VKKF projekts "Tu raksti, es lasu! - 5" - 120,00 EUR.

Projekta ietvaros notika tikšanās ar rakstnieci Ingu Ābeli, kas aizritēja Aspazijas jubilejas noskaņās. Lugas "Aspazija. Personīgi" autore ļāva ieskatīties darba un izrādes tapšanas procesā; savās sajūtās par Aspaziju. Saruna ar autori noritēja rimti un nepiespiesti, ikviens klausītājs varēja uzdot sev interesējošu jautājumu. Inga Ābele dalījās savu nākamo darbu iecerēs. Kāda pasākuma apmeklētāja izteica viedokli – ka sen esot gribējies satikt grāmatas "Klūgu mūks" autori, lai rastos priekšstats par personību, kas radījusi šādu darbu. Šādas tikšanās ar autoriem lasītājus bagātina un rosina lasīt.

4) ELFLA "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstīšanas stratēģiju īstenošanas teritorijā" projekts "Inovātīvu pakalpojumu attīstīšana jauniešu un brīvā laika kvalitātes uzlabošanai Balvu centrālajā bibliotēkā" - 1 032,99 EUR

Projekta ietvaros iegādāts jauns aprīkojums Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu stūrītim, kurā bērni un jaunieši pavada brīvo laiku. Jaunais aprīkojums - televizors, DVD atskaņotājs, mūzikas centrs un sēžammaisi sniedz apmeklētājiem iespēju demonstrēt un baudīt saturīgu un kvalitatīvu kino un kvalitatīvi atskaņot mūziku. Bērni un pusaudži labprāt uzturas pilnveidotajā vidē, palielinās Bērnu stūrīša apmeklētāju skaits, apmeklētāji caur kino ieinteresēti izmantot arī citus bibliotēkas sniegtos pakalpojumus. Līdz ar to palielinās bibliotēkas pakalpojumu lietotāju skaits.

5) piedalījāmie pašvaldības projekta sagatavošanā **"Publisko Interneta pieejas punktu attīstība Balvu novadā" – 6918,81 EUR.**

Lietotājiem pieejamo datoru klāsts papildinājās ar septiņiem datoriem, kas nomainīja novecojušos datorus ar vairs neatbalstīto Windows XP sistēmu. Publiskajā Internet pieejas punktā uzstādīta jaudīga A3 formāta multifunkcionālā krāsainā iekārta ar datortīkla pieslēgumu.

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums:

Metodiskie pasākumi, konsultācijas

Balvu Centrālās bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

2015.gadā

<i>N.p.k.</i>	<i>Norises vieta, laiks</i>	<i>Organizētājs</i>	<i>Pasākuma nosaukums</i>	<i>Dalībnieki, stundu skaits</i>
1.	Balvu novada muzejā, 27.02.	Balvu Novada muzejs	Seminārs par Ziemeļlatgales folkloras vākumu pieejamību Latviešu folkloras krātovē	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki, 3 stundas
2.	Balvu Centrālajā bibliotēkā, 19.03.	Balvu Centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki, 4 stundas
3.	Balvu Centrālajā bibliotēkā, 19.05.	Balvu Centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki, 4 stundas
4.	Cēsu Centrālajā b-kā, Priekuļu pagasta bibliotēkā 16.06.	Balvu Centrālā bibliotēka	Kultūrvēsturiskās studijas	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
5.	Balvu Centrālajā bibliotēkā, 19.09.,24.10., 14.11.,28.11., 5.12.	Balvu Centrālā bibliotēka	Lektorijs Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbiniekiem (5 lekcijas par Aspaziju un Raini)	Balvu reģiona kultūras darbinieki, t.sk. bibliotekāri, 25 akadēmiskās stundas
6.	Balvu Sakrālās kultūras centrā, 27.10.	Balvu Centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki, 4 stundas

7.	Balvu Centrālajā bibliotēkā, 10.12.	Balvu Centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki, 5 stundas
----	--	---------------------------	--	---

9. Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums:

Pārskata periodā veiktas vairākas darbības bibliotēkas telpu, darbinieku, lietotāju darba apstākļu uzlabošanai.

Tradicionāli katra gada vasaras mēnešos tiek veikta kabinetu, abonementu un lasītavu pārkrāsošana, atbilstoši tā brīža vajadzībām.

2015.gadā tika veikts arī jumta notekcauru remonts un tīrīšana.

Visiem pirmā stāva darbiniekiem tika iegādāti apsildāmies kāju paklāji, lai laiks pirms apkures pieslēgšanas iestādē būtu patīkamāks.

Pieaugušo un bērnu abonementos tika uzlabots apgaismojums, nomainīti 2 darbinieku krēsli, un 6 krēsli bērnu interneta pieejas punktā.

Trijās telpās (interneta zāles bērniem un pieaugušajiem, kā arī datorspeciālista darba kabinetā) tika iekārtotas gaisa apmaiņas sistēmas, kas būtiski uzlaboja lietotāju un darbinieku apstākļus.

Iegādāta un darbojas tikla datu glabāšanas iekārta, kas būtiski uzlabo darbinieku datu drošību.

Pieaugušo abonementam pa logu ir redzama vien balta ķieģeļu siena. Ar mākslas skolas audzēkņu palīdzību, realizējot viņu vasaras prakses uzdevumus, tā tika izkrāsota priecīgās krāsās un jaukā ornamentā.

Piedaloties pašvaldības projektā **"Publisko Interneta pieejas punktu attīstība Balvu novadā"** daļēji nomainīti lietotāju datori interneta lasītavās, uzstādītas jaunas daudzfunkcionālās iekārtas.

Savukārt, kopā ar pašvaldību realizējot projektu **"Inovātīvu pakalpojumu attīstīšana jauniešu un brīvā laika kvalitātes uzlabošanai Balvu centrālajā bibliotēkā"** atjaunināts bērnu stūrīša aprīkojums bērnu literatūras nodaļā.

Saimnieciskā ziņā 2015.gadu varam uzskatīt par secīgi un līdzsvaroti vērstu uz attīstību.

10. Bibliotēkas personāls:

Darbinieku izglītība, profesionālā pilnveide, izglītojoši pasākumi

<i>N.p. k.</i>	<i>Norises vieta, laiks</i>	<i>Organizētājs</i>	<i>Pasākuma nosaukums</i>	<i>Dalībnieki, stundu skaits</i>
1.	28.02 Ķīpsala, Rīga	LNB BLC	Lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu- Jauniešu- Vecāku žūrijas 2014” Lielie lasīšanas svētki.	Inese Supe, Balvu CB
2.	23.03. Rīgas Centrālajā bibliotēkā	Tieto Latvia	Seminārs ”Jaunie MARC21 lauki personu un institūciju autoritatīvajos ierakstos”	Ināra Bobrova, Balvu CB
3.	17.04. Latvijas Mākslas akadēmijā	Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome, LNB	Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem ”Saulē pati bērnu vada. Rainis. Aspazija. Savas debsētiņas”	Ligita Pušpure, Balvu CB
4.	27.04. Rīgas Centrālajā bibliotēkā	Tieto Latvia	Seminārs ”LNB Priekšmetu saraksts un tā izmantošana”	Ināra Bobrova, Balvu CB
5.	28.05. Cēsu Centrālajā bibliotēkā	LNB, Cēsu Centrālā bibliotēka	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksme	Ruta Cibule, Balvu CB
6.	11.-12.07. Rīga, Cēsis, Lotes zeme Igaunijā	LNB, BLC	Brauciens uz Igauniju. Maršrutā Rīga- Cēsis, Cēsu zinātnes centrs Z(in)OO, Cēsu CB, Valga, Lotes zeme Igaunijā.	Ligita Pušpure, Balvu CB
7.	16.09. Radisson Blu Rīdzene Hotel zālē	LIKTA	Seminārs ”IKT prasmju loma jauniešu nodarbinātībai un attīstībai. Eiropas projektu pieredze un labākās prakses”	Ingrīda Supe, Balvu CB
8.	24.-25.09. Ludzas	Ludzas galvenā	Latgales novada bibliotēku darbinieku konference	Ruta Cibule, Anita Zača,

	Galvenajā bibliotēkā	bibliotēka, Bibliotekāru biedrība		Ingrīda Supe, Ligita Pušpure (Balvu CB)
9.	09.10. Ziemeļu Ministru padomes birojā	Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā	Informatīvā tikšanās par Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļu.	Evita Arule (Balvu CB)
10.	13.10. LNB	LNB, Latvijas bibliotekāru biedrība	Latvijas bibliotekāru 17. konference	Ruta Cibule, Anita Zača, Ingrīda Supe, Ligita Pušpure
11.	04.11. LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	Anita Zača (Balvu CB)
12.	11.11.-09.12. pie sava datora	KISC	Vebināru cikls par aktuālajiem informācijas resursiem un e-pakalpojumu iespējām.	Balvu CB darbinieki
13.	25.11. LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme	Ingrīda Supe (Balvu CB)
14.	01.12. LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs	Anita Zača (BalvuCB)

Līdzekļi jeb finansējums personāla attīstībai

Bibliotēka iespēju robežās cenšas nodrošināt darbinieku piedalīšanosursos un semināros, izmantojot pašvaldības finansējumu kā arī organizēt vispārējo redzesloku paplašinošas lektoriņu nodarbības. 2015.gadā tas izskatījās sekojoši –

- izdevumi darbinieku profesionālai attīstībai no pašvaldības līdzekļiem - mācību maksa, dienas nauda, ceļa izdevumi, kultūrvēsturiskais studiju brauciens - **515,96 EUR**,
- projekts "Lektorijš Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbiniekiem" - **530,00 EUR**. Lektorija tēma četrus rudens mēnešus bija veltīta padziļinātai Raiņa un Aspazijas daiļrades un ideju izpratnei.

11. Finansiālais nodrošinājums:

Bibliotēkas pamatbudžets 2015.gadā bija 241 879 EUR. Budžeta grozījumos bibliotēkai papildus tika piešķirti 4135 EUR konkrētu infrastruktūras uzlabojumu veikšanai. Projektos papildus tika piesaistīti 9021,80 EUR, ziedojumos saņemti 490 EUR.

Krājuma komplektēšanai piešķirtais finansējums gadu no gada ir nemainīgs, tas varētu būt lielāks. Bibliotēka šo jautājumu cenšas risināt elastīgi. Tā, piemēram, jaunās interneta punktu tehnikas iegāde šajā gadā ļāva mazāk naudas tērēt printeru krāsas uzpildīšanai. Visa iekonomētā nauda budžeta grozījumos tika novirzīta grāmatu iegādei.

Kopumā bibliotēkas budžets ir stabils un prognozējams. Tas nav dinamiski pieaugošs. Bibliotēka spēj atrisināt visus tai uzticētos uzdevumus tajā amplitūdā, kur nav nepieciešams uz visu novadu attiecināms politisks lēmums. Tas skar visu novada pašvaldības iestāžu darbinieku, tai skaitā bibliotēku darbinieku atalgojumu. Visu novada pašvaldības iestāžu, tai skaitā arī bibliotēku darbinieku atalgojums 2015. gadā pieauga par 4%. Tiek maksāts arī atvaļinājuma pabalsts 50 % apmērā no mēneša darba algas. 3 darbiniekiem gada laikā noteiktas 30% piemaksas uz noteiktu laiku par papildus pienākumu veikšanu. Darbiniekiem tiek paredzētas arī citas sociālās garantijas, piemēram, daļēja brīļu iegādes apmaksa. Šie jautājumi tiek izskatīti individuāli.

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte:

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Par aktualitātēm un pasākumiem bibliotēkā var lasīt bibliotēkas mājas lapā www.balvurcb.lv, Balvu novada mājas lapā www.balvi.lv, sociālajos tīklos www.draugiem.lv un www.facebook.lv. Ziemeļlatgales laikrakstā „Vaduguns” 26 publikācijas, pašvaldības izdevumā „Balvu novada ziņas” 25 publikācijas, 4 sižeti Latgales Reģionālā televīzijā, intervija Latgalas Radejā; un “Pi myusim Latgolā”.

Sabiedrības informēšanā un bibliotēkas aktivitāšu popularizēšanā izmantojam jau ierastos ceļus, kā arī meklējam jaunus -

- ☞ Video apsveikums - Ziemassvētku apsveikuma tapšanā iesaistījām savus dažādu paaudžu aktīvākos bibliotēkas lietotājus. Apguvām jaunas prasmes darbā ar programmām un tapa literārs sveiciens bibliotēkas lietotājiem, draugiem un sadarbības partneriem latviešu un krievu valodā.
- ☞ Gada nogalē ikviens Balvu pilsētas iedzīvotājs savā pastkastē saņēma Bibliotēkas reklāmu – atgādinājumu par pakalpojumiem.

- ☞ Lai rosinātu biznesa nozares cilvēkus literatūru meklēt bibliotēkā, tika atlasīta grāmatu kopa – 59 grāmatas - izstādei par uzņēmējdarbību Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrā Balvos.
- ☞ Piedalījāmies Balvu Valsts ģimnāzijas organizētajā konkursa “Skaļās lasīšanas” dalībnieku vērtēšanā 5.klasēm. Bērniem jālasa pasakas par zvēriem un jāatbild uz žūrijas jautājumiem par teksta izpratni.
- ☞ Starptautiskā teātru festivāla “Ķiršu dārzs” programmas ietvaros par spēles telpu tika izmantota bibliotēkas lasītava. Skatītājiem bija iespēja noskatīties Alūksnes Tautas teātra “Bibliotēkas stāstiņi” izrādi.
- ☞ Pasaules grāmatu dienā tradicionāli braucām uz Balvu slimnīcu ar literatūru ~ 200 norakstītas, bet labi saglabājušas grāmatas un žurnālus ar uzlīmi “Lasi un

veseļojies ātrāk!” Atsauksmes par šo akciju labas – slimnieki tiešām lasa un izmanto.

☞ Sadarbībā ar Ziemeļlatgales laikrakstu „Vaduguns” turpinām sagatavot konkursa „Prātnieks” jautājumus. Konkursā pārsvarā piedalās vecāka gada gājuma cilvēki, kuriem tādā veidā patīk aizpildīt savu brīvo laiku. Pārskata periodā konkursā piedalījās 20 cilvēki. Konkursa 9 kārtās saņemtas 98 atbildes. No visiem šī gada 20 dalībniekiem 15 jau ir piedalījušies pagājušogad, 5 dalībnieki nākuši klāt no jauna. Katra konkursa uzvarētāji tiek aicināti uz abonementu pēc balvām – grāmatām, kuras sarūpē apgāds “Zvaigzne ABC”. Atbildes tiek sūtītas gan pa pastu, e-pastu, gan ienestas personīgi bibliotēkā. Vija Ločmele no Lazdukalna turpināja iepriecināt ar savu atbilžu radošu noformējumu. Viņa iesūtījusi ar diegiem izšūtas atklātnītes.

Lai atvieglotu konkursa dalībniekiem pareizo atbilžu meklēšanu, pieaugušo abonementā katru mēnesī tika organizētas literāras izstādes ar grāmatām, žurnālu rakstiem, materiāliem no interneta resursiem, CD diskiem. Tas papildus popularizēja Balvu Centrālās bibliotēkas krājuma daudzveidību. Izstādes tika veidotas, piemērojot tās konkursa „Prātnieks” tematikai. Šajā periodā konkursu tēmas bija Džeraldam Darelam – 90, Jēkabam Janševskim – 150, Aspazijai – 150, H. Kr. Andersenam – 210, Baumaņu Kārlim – 180, Sudrabu Edžum – 155 un “Dullajam Daukam” – 115, Krišjānim Baronam – 180, Emīlam Dārziņam – 140, Regīnai Ezerai – 85.

Jāatzīmē ka, dalībnieki izvēlas vieglāku ceļu un atbilžu variantus meklē internetā, minimāli izmantojot bibliotēkas krājumus. Rezultātā ne vienmēr atrod pareizās atbildes. Ziemas mēnešos aktivitāte ir daudz lielākā. Iestājoties dārza sezonai dalībnieku skaits samazinās. Tāpēc vasaras mēnešos “Prātnieks” aiziet “atvaļinājumā”.

☞ ekskursijas pa bibliotēku dažāda vecuma apmeklētājiem grupās un individuāli (Balvu Vispārīgizglītojošā un profesionālā vidusskolas 9.klase, Rugāju vidusskolas 10.klase);

☞ afišas par notiekošām aktivitātēm un pasākumiem bibliotēkā un pie pilsētas informācijas nesējiem;

☞ e-pasta aicinājumi uz pasākumiem bibliotēkas lietotājiem, draugiem un sadarbības partneriem.

☞ Bibliotēkas direktore veic aktīvu darbu komunicējot ar Rēzeknes augstskolu un Rēzeknes latgaliešu kultūras biedrību, vērtējot un pasniedzot balvas Latgaliešu kultūras gada balvas pasākumos BONUKS. Bibliotēkas atpazīstamību veicina arī viņas darbība kā nemateriālā kultūras mantojuma ekspertam un prasmīgai projektu sagatavotājai. Viņa ir arī viena no Latgales kongresa simtgades pasākumu sagatavošanas darba grupas locekļiem, kas apstiprināti ar Ministru kabineta lēmumu. Direktore ir VKKF padomes locekle un tradicionālās kultūras ekspertu komisijas vadītāja. Šī darbība ļauj bibliotēkai daudzas lietas izvērtēt no plašāka kultūrpolitiska skata punkta. Direktore pašvaldības uzdevumā veic arī atsevišķi deleģētus uzdevumus attiecībā ar Krieviju, sagatavojot nākošā plānošanas perioda projektus pārrobežu sadarbības jomā.

Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Balvu Valsts ģimnāzija	- Informācijpratība 10.klašu skolēniem - Lielā lasīšanas skola organizējot Grāmatu svētkus, atklāšanas pasākums - Skolotāju atbalsts profesionālos un satura jautājumos – latviešu valoda un literatūra, vēsture.
Balvu Mākslas skola	Sadarbība izstāžu darbībā – katru gadu skolas radošā kolektīva darbu izstāde, uzsākta 2.stāva gaitenī skolēnu darbu izstāžu darbība, atbalsts praktisku jautājumu risināšanā.
Ziemeļlatgales laikraksts “Vaduguns”	Izjūtam pretimnākšanu un atbalstu bibliotēkas aktualitāšu publicēšanā – 26 publikācijas pārskata periodā. Sadarbība konkursa “Prātnieks” norisē – 9 konkursi.

Ingūna un Aigars Andersoni “PRO.ini”	Sadarbojamies Bibliotēkas nakts un Grāmatu svētku pasākumos – orientēšanās sacensību organizēšanā.
Pansionāts “Balvi”	Sadarbība ar pansionāta bibliotēku – Ārējais izsniegšanas punkts.
“Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība”	Katru gadu Pasaules grāmatu dienā, 23.aprīlī, aizvedam norakstīto un lasītāju dāvināto grāmatu, kā arī norakstīto žurnālu kopu. Grāmatas ar uzlīmi “Lasi un kļūsti ātrāk vesels!” ir iepriecina stacionārā nonākušos .
Kultūras un atpūtas centrs	Sadarbība pasākumu organizēšanā – telpu un aprīkojuma izmantošana. (Grāmatu svētki, teātru festivāls “Ķiršu dārzs”, Plašā apvāršņa konkursam)
Balvu Novada Muzejs	Sadarbība pasākumu organizēšanā – telpu un aprīkojuma izmantošana. Atbalsts profesionālo jautājumu risināšanā – informācijas sagatavošana un apstrāde izstāžu norisei, grāmatu materiāla sagatavošanai.
Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs	Sadarbība pasākumu organizēšanā – telpu un aprīkojuma izmantošana. Ar uzņēmējdarbību saistītu grāmatu izstāde centrā. (59 grāmatas)
SEB banka	Finansiāls atbalsts pasākumu norisei.
Balvu Vispārizglītojošā un profesionālā vidusskola	Skolotāja Skaidrīte Veina katru gadu vada Bibliotēku nakts radošo darbnīcu.
Bērnu un jauniešu centrs	Sadarbība Bibliotēku nakts aktivitāšu norisē – deju un mūzikas priekšnesumi uz ielas. Sadarbība organizējot makulatūras vākšanu un novietošanu centrā.
Sociālais dienests	Sadarbība pasākumu organizēšanā – telpu un aprīkojuma izmantošana. (Grāmatu svētki) Vismaz reizi gadā ejam uz tikšanos ar pensionāriem, lai informētu par iespējām bibliotēkā, e-pakalpojumiem, apmācībām, periodikas klāstu.
Tilžas pagasta bibliotēka	Sadarbība pasākumu organizēšanā – grāmatu svētku ietvaros ikreiz aizvedam 2 autorus.
Izglītības, kultūras un sporta pārvalde	Transporta nodrošinājums bibliotēkai, atbalsts Grāmatu svētku norišu organizēšanā.
Pašvaldības policija	Sadarbība pasākumu organizēšanā – nodrošina ielas slēgšanu uz pasākuma laiku. Sabiedriskās kārtības uzturēšanā.
Valsts policija	Sadarbība pasākumu organizēšanā – nodrošina ielas slēgšanu uz pasākuma laiku. Meklēšanā esošu cilvēku aizturēšana.
Kubulu kultūras nams	Sadarbība pasākumu organizēšanā – aprīkojuma, tērpu izmantošana.

Sporta centrs	Sadarbība pasākumu organizēšanā – sportisko aktivitāšu nodrošināšana Bibliotēkas nakts pasākumā.
Stacijas pamatskola	Sadarbība pasākumu organizēšanā - grāmatu svētku ietvaros ikreiz aizvedam 1-2 autorus.

2015.gadā bibliotēkas pārrobežu sadarbības tīkls nav paplašinājies, drīzāk iestagnējis. Izņēmums ir sadarbība ar Šauļu muzeju un atsevišķiem Šauļu un Šakinas ciema (Lietuva) novadpētniekiem prāvesta un koka tēlnieka Antona Rimoviča 150 dzimšanas dienas sakarā. Notika nopietna apmaiņa ar precizējošu informāciju par šī izcilā Lietuvas dēla darbību Latvijā, tai skaitā vairāk kā 17 Balvos nostrādātiem gadiem un veikumu 19.gs. beigās un 20.gs. sākumā .

Informācijas resursus popularizējoši pasākumi (izstādes, tikšanās, tematiskie pasākumi u.tml.)

Pārskatā ietverti pasākumi bez Bērnu literatūras nodaļas organizētajām aktivitātēm. Bērnu literatūras nodaļas pārskats par darbu sagatavots atsevišķi.

Bibliotēkas pasākumu kopums veidojas no plānotajām iecerēm, tradicionālajiem pasākumiem un spontāniem piedāvājumiem, kuros iesaistāmies. Bibliotēkas darbiniekiem un lasītājiem gada gaidītākie un īpašākie svētki ir Grāmatu svētki.

- Grāmatu svētki

23.oktobris Balvos iesākās gan ar veldzējošu rudens lietu, gan ar grāmatu autoriem, kas pulcējās uz Grāmatu svētku atklāšanu Balvu Valsts ģimnāzijā. Šī bija piektā svētku svinēšana kopā ar Zvaigzni ABC. Atklāšanas pasākumā ikvienam autoram tika veltīta īpaša uzmanība. Īpašu brīdi piedzīvoja grāmatas “Raibu raibi akmentiņi” autore Ilze Vindberga, kura saņēma Frankfurtes grāmatu izstādes pirmsskolas darbu kategorijā 3.vietas diplomu. Pēc svētku atklāšanas Ilze Vindberga, Liāna Miķelsone, Andris Jansons, Evija Gulbe, Didzis Sedlenieks, Dace Judina, Arturs Nīmanis, Lauris Vanags, Uldis Auseklis un Igors Kudrjavcevs devās uz tikšanās vietām ar interesentiem un saviem lasītājiem Balvu Valsts ģimnāzijā, Balvu pamatskolā, Stacijas pamatskolā, p.i.i “Sienāzītis”, Balvu Novada muzejā, Sociālajā dienestā, Kultūras un atpūtas centrā, Tilžas vidusskolā un Tilžas pagasta bibliotēkā. Svētku noslēgumā, Viļakas novada “Vēršukalnā”, autori izteica gandarījumu par dienā piedzīvoto un gatavību piedalīties arī nākamā gada svētkos.

Par tradīciju kļuvuši Bibliotēkas nakts pasākumi. Tas ir notikums, kuru vairāk iemīļojuši bērni. Taču 2015.gada pasākuma aktivitātēs jau piedalījās vairākas ģimenes. Labs ieguvums cilvēku ieinteresēšanā bija Bērnu un jauniešu centra piesaistīšana pasākumā.

- **Bibliotēkas nakts “Reiz gribu visu skaidri-gaiši zināt”** aktivitātes. Pasākuma laikā dzīvojām un darbojāmies saskaņā ar Aspazijas un Raiņa dzejas rindām – “Puķu lodziņš”, “Manu lellīti sauc Lolīti”, “Klusā grāmata”, “Spēlēju, dancoju”, “Saulainais stūrītis” u.c. Ierastās bibliotēkas telpas pārvērtās radošajās darbnīcās, filmu istabās un erudīcijas kambaros. Notika leļļu parāde un pasaku lasīšana lellēm. Tika darinātas kreppapīra puķes, aktīvi šūtas lupatu lellītes ~ 50, zīmētas un laminētas grāmatzīmes. Bija iespēja uzzināt grāmatas ceļu no grāmatnīcas līdz bibliotēkas plauktam. Bibliotēkas priekšā par brīvo skatuvi rūpējās Bērnu un jauniešu centrs - dejoja, dziedāja un runāja dzeju. Bija daudz mazu dalībnieku - dejojā un līdz ar viņiem vecāku. Bērni varēja piedalīties sportiskās aktivitātēs piepūšamajā pilsētiņā no Sporta centra. Plkst.20.00 bibliotēkā viesojās žurnāla “Ievas māja” žurnāliste, novadniece Lolita Lūse. Bija jauks un sirsnīgs notikums. Daudz smaidu, pozitīvu emociju un gandarījuma par pavadīto laiku.

Īpašu atsaucību iemantoja vēstuļu rakstīšana ar roku uz skaista vēstuļu papīra tika zvanītas un noskaidrotas adreses un cilvēki patiešām vēlējās sagādāt kādam prieku.

No Bibliotēku nakts pasākuma tika nosūtītas 24 vēstules!

“Manu Lellīti sauc Lolīti” – pasākuma laikā tika sašūtas 50 lellītes!

Bērnu un jauniešu centra dejotājiem izdevība padejot uz ielas!

- Lasīšanas dienas zibakcija – pilsētas skvērā pie bibliotēkas koka būrīšiem.

- **Dzejas dienas** kopā ar Viju Birkovu “Reiz viss atsāp nost...” notika Raiņa dzimšanas dienā. Mazā lokā ļoti patīkama saruna ar autori, kura mācās rakstīt dzeju,

par un ap dzeju. Kā rodas dzeja Vijai pašai, kas ir dzejnieks, vai mēs nenonivelējam šo vārdu Dzejnieks...par Vijas mācībām Jauno literātu akadēmijā un ceļu uz pirmo dzejas krājumu.

- Tikšanās ar autoriem – 4

- Tikšanās ar Sanitu Reinsoni grāmatas “Meža meitas” autori. Ļoti jauka un emocionāla satikšanās ar meža meitām, kas ļāva izprast un sajūst to sāpi, situāciju un iekārtu, kura izpostījā, iedragāja un sakropļoja mūsu vecvecāku dzīves. Autore veikusi milzīgu darbu, caur sevi izfiltrējusi šos 12 sieviešu stāstus, sniedzot daudz plašāku un precīzāku izpratni par 2. Pasaules kara beigām un daudzu cilvēku nespēju samierināties ar uzspiesto ideoloģiju.
- Tikšanās ar Ingu Ābeli, kas aizritēja Aspazijas jubilejas noskaņās. Lugas “Aspazija. Personīgi” autore ļāva ieskatīties darba un izrādes tapšanas procesā; savās sajūtās par Aspaziju.
- Tikšanās ar bibliotekāri, dzejas grāmatu “Gar jūru ar atmiņām”, “Ziemas smarža” autori Liju Blūmu.
- Tikšanās ar grāmatas “Latgales sirdspuksti” autoriem no Balvu novada – Aigaru Jaunžeikaru, Jolantu Sauleviču, Aleksandru Aleksejevu, Zinaidu Loginu, Zinti Purenu, Olgu Stankeviču, Andri Landrātu. No Rēzeknes novada viesojās Ieva Trimalniece. Pasākumu organizēja izdevuma idejas autore Zanda Arnicāne.

- Mākslas un radošo darbu izstādes – 8

- **Balvu Mākslas skolas radošā kolektīva darbu izstāde “Kopā”.**
- LNB veidotā izstāde **“Sievietes fotomirklis”.**
- **Izstāde “Gājēji uz mēnessdārzu”**- veltīta Aspazijas un Raiņa 150 gadu jubilejai. Izstādē vēlējamies parādīt autoru literāro devumu, izvietojot vienkopus dažādu periodu izdotās grāmatas bērniem un pieaugušajiem. Izstādi papildināja darbu sarakstīšanas laika skala. Izstāde izdevās, lai gan rezultāts sākumā nebija paredzams.
- **Elvija Sprudzāna Arhitektūras un pilsētplānošanas diplomprojekta “Balvu pilsētvides reģenerācija”** izstāde. Jaunā arhitekta Elvija Sprudzāna diplomprojekta mērķis - padarīt Balvu ezeru ūdenstelpu un krasta teritoriju par funkcionāli un ainaviski augstvērtīgu pilsētelpu. Paralēli studiju noslēguma darbam apskatāmi autora mācību un ārzemju prakses laikā radītie arhitektūras projekti, sniedzot ieskatu mūsdienu arhitektūras studijās. Veikts iespaidīgs darbs, ir

jauna speciālista redzējumu kādā virzienā doties Balvu pilsētai, lai attīstītos, pilnveidotos un piesaistītu interesei. Priecejamies, ka izstāde ir devusi rezultātu! Pašvaldībai ir interese un jau ir iestrādnes turpmākai sadarbībai ar jauno arhitektu Elviju Sprudzānu.

- Dabas aizsardzības pārvaldes veidotā fotogrāfiju izstāde **“Teiču un Krustkalnu daba”**.

- **Izstāde “Mana dzejoļu klade”** tika veidota, lai pārbaudītu to sajūtu, ka dzeja ir mums ikvienam nepieciešama, ikdienā vajadzīga. Personiskāka tā kļūst tai brīdī, kad ierakstām savā kladē vai burtnīcā. Tas ir līdzīgi kā šobrīd interneta vietnē nospiešu pie dzejoļa “like”. Jā, man patīk, un es ņemu, izrakstu. Dzeja kļūst ārkārtīgi nepieciešama tajos gadījumos, kad vajag uzrakstīt apsveikumu dzīves gados. Dažus desmitus gadus atpakaļ, šādiem gadījumiem ierasta lieta bija lasīto izrakstīt kladē. Tāda tīri praktiska pielietojamība. Šobrīd varam atvērt internetā meklētāju, ierakstīt vārdu “apsveikumi”, “dzejoļi” un mums, iespējams, būs ko izvēlēties un atrast savai gaumei un gadījumam vajadzīgo. Izstādei atsaucās 8 cilvēki, kopā 20 klades. Izstādi papildināja “audio klade” – zālē skanēja CD ar Imanta Ziedoņa, Bronislavas Mārtuževas, Ojāra Vācieša, Vizmas Belševicas dzeju.

- **Raita Bobrova keramikas izstāde “Trauki”**.

Raitis ir ķīmijas doktors, kurš aizrāvēs ar keramiku. Raita keramikā dominē praktiskums un formu vienkāršība. Keramiķi īpaši uzrunā neolīta laika keramika, un viņa darbos šī ietekme ir jūtama gan darbu uzbūvē, gan to noformējumā. Variācijas par šiem traukiem sastopamas arī Raita keramikā. Līdz šim Raitis piedalījies virknē grupu izstāžu (TLMS “Vāpe” sastāvā) gan Latvijā, gan ārvalstīs.

- Izstādē **“Mantinieki. Ziemeļlatgale.”** aplūkojamie 10 Ziemeļlatgales tradīcijā darinātie tērpi tapuši 2014.-2015.gadā Ivetas Gabrānes vadītajās aušanas meistardarbnīcās. Katram savs rokraksts, sava pieeja, savs svītru kods. Daļa no tiem jau piedzīvojuši savus pirmos Dziesmu svētkus. Izstādi papildināja Čosnī deči (melnās izšūtās vilnas segas) Čosns – skaists /A.Bērzkalns “Latgaļu volūdas vārdu krājums”/ Uz segām izšūti

vai ielasīti ziedu motīvi ar krāsotiem vilnas diegiem. Šāda veida segas Ziemeļlatgalē tika sauktas par „Čošnīm dečīm” (teicēja Ieva Terele). Uz gultas segas uzsedza svētku reizēs (godos) ar baltām, izšūtām spilvendrānām. Segas īpaši raksturīgas Baltinavas novadam. Apskatāmās segas no Baltinavas novada muzeja krājuma un privātpersonu pūralādēm austas un izšūtas 20. gs. 30 gados.

- **Izstādes 2.stāva gaitenī sadarbībā ar Balvu mākslas skolu - 3**

- Literatūras izstādes – 14

Aspazijai 150, Zelta ābele, Maijas maija mēnesī, Antuānam de Sent Ekziperī, Annai Skaidrītei Gailītei, Sudrabu Edžum – 155 un Dullajam Daukam - 115, Uldim Ģērmanim, Emīlam Dārziņam - 140, Regīnai Ezerai - 85, Džeraldam Darelam – 90, Jēkabam Janševskim – 150, H. Kr. Andersenam – 210, Baumaņu Kārlim – 180, Krišjānim Baronam – 180.

- Jauno grāmatu dienas – 10

- Informācija par iespējām bibliotēkā – 6

- **Informācijpratība** Balvu Valsts ģimnāzijas 10. klasēm. Katru rudeni aicinām 10.klašu jauniešus uz nodarbību bibliotēkā – kas ir Abonements? Ko šobrīd saprotam ar vārdu bibliotēka? Kur meklēt ticamu informāciju? Iepazīstinām ar Elektronisko katalogu, Kultūrvēstures datu bāzi, Letoniku, Periodika.lv, News.lv, u.c. priekšrocībām un iespējām.

- **E-prasmju nedēļa**

E-prasmju nedēļā praktiskas nodarbības un apmācības

Balvu Centrālajā bibliotēkā

Mūsu ikdiena vairs nav iespējama bez darba interneta vidē. Ikvienu aicinām papildināt zināšanas un pilnveidot e-prasmes.

24.martā plkst.10.00 iespēja tikties ar Swedbank pārstāvi un iepazīties ar Swedbank Internetbankas priekšrocībām

25.martā 13.00 Praktiskas nodarbības pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem /jaunās paaudzes datu nesēji, to izmantošana, videoklipu veidošana un digitālo fotogrāfiju apstrāde, skaņa un animācija prezentācijās, Linux pārlūkprogrammas lietošanas pamati/

26.martā plkst.10.00-11.00 iespēja apgūt internetbankas priekšrocības (ja ir izveidota internetbanka), rēķinu maksājumu noformēšana, Latvenrogo, San-Tex skaitītāju rādījumu iesniegšana, e-pasts u.c.

31.martā 13.00 „Latvija.lv sniegtās iespējas – Kā pieteikties studijām augstskolām” *Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārstāvis*
Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klašu jauniešiem

31.martā Seminārs Ziemeļlatgales Biznesa centrā

11.00 – 12.30

„Latvija.lv sniegtās iespējas”

Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārstāvis

12.30 – 14.00

“Uzņēmuma mājas lapas izveidošana - vienkārši un sarežģīti”

“Datu glabāšana e- mākonī, QR kodi- kā tos izveidot”

“Kā izvairīties no bīstamiem datorvīrusiem”

Microsoft sertificētais tehnoloģiju speciālists Guntis Laicāns

BALVU CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS 2015.GADA PASĀKUMU STATISTIKA

Pasākuma veids	Biežums	Apmeklētāji- dalībnieki
Konkursa "Prātnieks" dalībnieku tikšanās bibliotēkā	1	12
Mākslas un radošo darbu izstādes	7	503
Informatīvās stundas - bibliotēkas pakalpojumu pieejamība, datu bāzes, elektroniskie resursi	6	96
Bibliotēkas nakts "Reiz gribu visu skaidri-gaiši zināt"	1	200
Dzejas dienas "Reiz viss atsāp nost..."	1	12
Balvu mākslas skolas audzēkņu darbu izstādes	3	200
Tikšanās ar grāmatu autoriem	3	82
Grāmatu svētki kopā ar Zvaigzni ABC	1	400
„Lektorijs Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbiniekiem”	5	103
Mini konkursi	5	71
Erudīcijas spēles	14	384
Informācijas stundas skolēniem	11	258
Informatīva rakstura pasākumi bērnu vecākiem	3	50
Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas	7	105
Sarunas par grāmatām jeb jauno grāmatu apskati	8	142
Diskusijas par grāmatu	1	11
Krustvārdu mīklu konkursi	5	46
Literārās stundas	6	149
Radošās darbnīcas	3	25
Žurnālu apskati	4	70
Tematiskas rīta stundas pirmskolniekiem	12	269
Pasaku priekšā lasīšanas stundas	2	23
Dzejas stundas	2	35
KOPĀ:	111	3246

13. Veiksmes stāsti

Kādas apmeklētājas teksts ienākot lasītavā: “Jānāk uz šejieni! Te viss ir!”

Mums katram ir sava izpratne par veiksmes stāstu. Direktore par 2015.gada veiksmi uzskata stabilu un līdzsvarotu darbību, kura ļāvusi risināt vairākas infrastruktūru un apstākļus uzlabojošus jautājumus. Organizējot grāmatu svētkus kopā ar Zvaigzni ABC, to darot jau 5. reizi, sākotnēji izskatījās, ka esam sasnieguši krīzes punktu. Tai skaitā arī attiecībās ar atsevišķiem sadarbības partneriem. Tas lika visiem saņemties. Rezultātā tieši 5.grāmatu svētkus kopā ar Zvaigzni ABC varam uzskatīt par veiksmīgākajiem. Vai tā nav veiksmē? !